

In deze editie

- De lusten en lasten eerlijk verdelen
- Gezamenlijke visie Ruimte
- Methodeboek Lokaal eigendom en participatie RES Groningen
- RES 1.0
- De planning
- Betrek jongeren actief bij de RES
- Agenda

De lusten en lasten eerlijk verdelen

Hoe organiseren we in Groningen de energietransitie? En hoe dragen we bij aan de CO2-reductie en vermindering van het gebruik van fossiele brandstoffen? In 2030 gaan we de CO2-uitstoot in Nederland met de helft verminderen, ten opzichte van 1990. Dat hebben we met elkaar afgesproken in het Klimaatakkoord. Groningen is één van de 30 energieregio's die in de Regionale Energiestrategie (RES) onderzoekt waar en hoe we duurzame energie (zon en wind) op land kunnen opwekken. Maar ook welke warmtebronnen regionaal te gebruiken zijn, zodat we onze huizen en gebouwen zonder aardgas kunnen verwarmen.

In oktober 2020 hebben we de concept RES ingediend met een voorgestelde bijdrage van 5,7 TWh. Van die bijdrage is 4 TWh al gerealiseerd in 2023. Van de 1,7 TWh die overblijft bestaat 1,19 TWh uit al concreet geplande projecten waarvoor al een vergunning in voorbereiding is en/of een subsidie verstrekt is. 0,51 TWh zijn nog eerder vastgestelde gemeentelijke ambities waar nu nog geen concreet plan onder ligt.

Veel gemeenteraden hebben de concept RES vastgesteld en een aantal raden heeft het ter kennisgeving aangenomen. Drie gemeenten hebben het niet aangenomen. De rode draad in de daarbij aangenomen moties, is dat het lokaal eigendom beter vastgelegd dient te worden. Ook willen gemeenten de regie hebben en houden over hun eigen grondgebied. Want iedere gemeente heeft z'n eigen ambitie. Er zijn ook zorgen over aantasting van het landschap.

De afgelopen jaren hebben projectontwikkelaars diverse grotere wind- en/of zonneparken gerealiseerd. De inkomsten van deze projecten vloeiden grotendeels naar deze projectontwikkelaars, grondeigenaren en buitenlandse investeerders. Dat moet anders. We streven daarom naar 50% lokaal eigendom, zodat de inkomsten ook in het gebied blijven. Inmiddels zijn er een aantal goede voorbeelden, en dat laat zien dat het kan. Lusten en lasten zijn dan beter verdeeld.

Onzichtbaar zijn windturbines en zonneparken niet. Wel hebben bijna alle Groninger gemeenten in een zonnevisie vastgelegd hoe de zonneparken in te passen zijn in het landschap. De energietransitie is van ons allemaal. Laten we daarom de lusten en lasten eerlijk verdelen en met onze inwoners in gesprek gaan. Want alleen samen kunnen we deze uitdaging aan.

Hielke Westra
Voorzitter RES-regio Groningen

Nieuws

Gezamenlijke visie ruimte

Op 4 februari 2021 heeft de stuurgroep besloten om zo mogelijk nog dit jaar gezamenlijk een regionale ruimtelijke visie voor de periode 2030-2050 op te stellen.

Het opstellen van een gezamenlijke visie vraagt om een zorgvuldig traject waarbij stakeholders en inwoners goed zullen worden betrokken. Thema's als omvang van energieopwekking, lokaal eigendom, werkgelegenheid & economie, maatschappelijke kosten & efficiëntie en de hinder voor de omgeving komen terug in de regionale strategie. De uitkomsten nemen gemeenten, waterschappen en de provincie mee in hun omgevingsbeleid. Tot die visie er is worden er geen nieuwe gemeentelijke ambities vastgesteld voor zonne- en windmolenparken. De bestaande projecten en ambities, zoals beschreven in de RES 1.0, kunnen gewoon doorgaan omdat daartoe al door de individuele gemeenten was besloten in de afgelopen jaren. De op te stellen visie gaat dan ook over toekomstige ambities en projecten.

Bij voorkeur is de nieuwe visie voor 1 januari 2022 opgesteld, maar afgesproken is dat deze er in elk geval voor 1 juli 2022 moet liggen. Het is tevens de begindatum voor eventueel nieuw beleid.

Methodeboek Lokaal eigendom en participatie RES Groningen

In Groningen is de ambitie uitgesproken om 50% lokaal eigendom bij een zonne- of windpark te realiseren. Dat is niet alleen vastgelegd in het Klimaatakkoord, maar is ook een nadrukkelijke wens van Groningse gemeenten. Er zijn geen landelijke afspraken over de invulling van lokaal eigendom. Provincies en gemeenten maken zelf beleid om daar uitvoering aan te geven. Het methodeboek Lokaal eigendom en participatie RES Groningen biedt daarvoor handreikingen.

Decentrale overheden kunnen financiële participatie in projecten voor hernieuwbare energieprojecten stimuleren. Het methodeboek laat zien hoe gemeenten en provincies lokaal eigendom kunnen stimuleren en vastleggen in projecten.

Het is gebaseerd op lessen en ervaringen in de regio en daarbuiten. Experts en betrokkenen hebben meegedacht over de uitwerking ervan. Het schrijft niet één methode voor, maar helpt partijen om aan de hand van een aantal stappen tot een passende uitwerking van beleid en methoden te komen. De betrokken gemeenten zijn bovendien bereid om de uitkomsten en geleerde lessen breed te delen, om bij te dragen aan het gezamenlijke leerproces rondom lokaal eigendom.

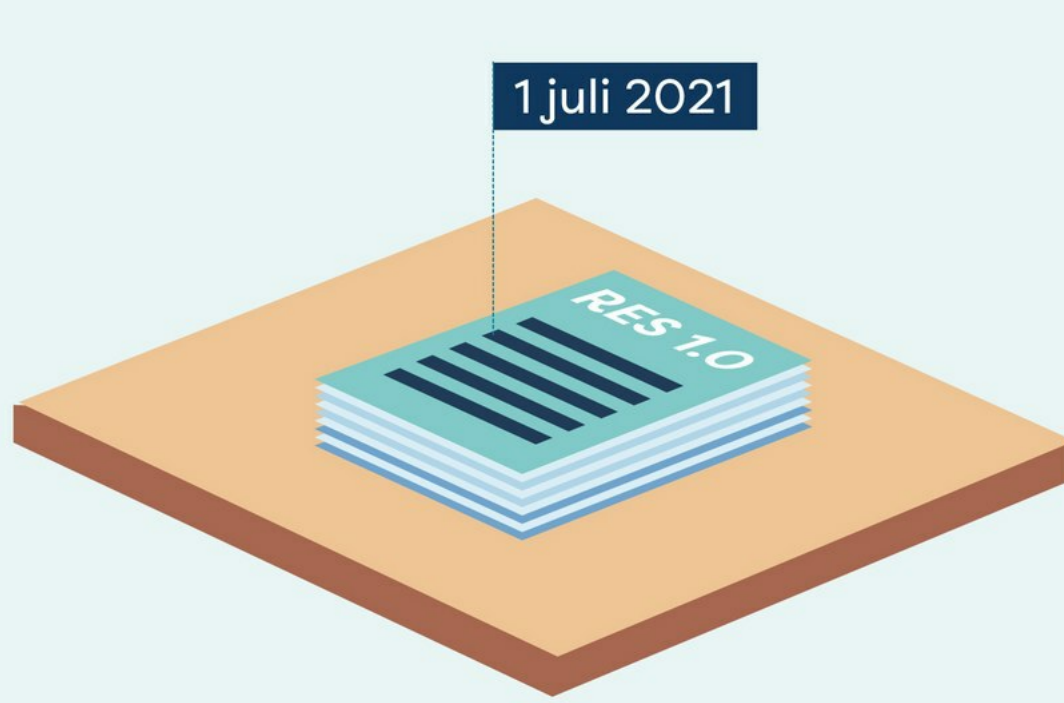
RES 1.0

Op 1 oktober 2020 is de concept RES aangeboden aan het Nationaal Programma RES (NP RES), met als kanttekening dat er nog onvoldoende draagvlak is in de regio. Daarbij heeft de stuurgroep meerdere punten benoemd, die later in de ronde van bestuurlijke gesprekken aan de orde kwamen. Op 5 november besprak de stuurgroep de uitkomsten en is een aantal aanvullende acties bij de projectorganisatie neergelegd. Een deel hiervan is gericht op de korte termijn (tot 1 april 2021), een aantal ervan op de langere termijn (na 1 april 2021).

Lijn 1: document RES 1.0

Binnen het proces zijn twee lijnen doorgevoerd, waarbij lijn 1 zich richt op het op tijd gereed krijgen van de definitieve RES 1.0. Hiervoor voerde het projectteam de volgende acties uit:

- Per gemeente is een 'foto' gemaakt van onder andere de ambities en plannen op het gebied van elektriciteit, ruimte en samenhang en ook warmte. Ook is het beleid van gedeeld eigendom en participatie erin verwerkt.
- Er is een menukaart opgesteld voor lokaal eigendom en participatie. De kaart is nog niet openbaar, omdat deze nog besproken moet worden in de stuurgroep.
- De effecten van de energiestrategie op de regionale economie en werkgelegenheid worden uitgewerkt.

De planning

Gelijktijdig en in samenhang met het gereed krijgen van de definitieve RES 1.0, wordt ook gekeken naar hoe te komen tot een bredere en langdurige samenwerking op dit dossier. Dit proces heet lijn 2.

Lijn 2 kent twee fases:

- Fase 1 loopt tot 1 april 2021 en richt zich op de RES 1.0 en de besluitvorming daarover.
- Fase 2 start na 1 april 2021 en richt zich op de verdere regionale samenwerking, doorontwikkeling gezamenlijke/regionale strategie en energietransitie.

Wilt u meer weten over uw rol als volksvertegenwoordiger bij de RES? Kijk op de [website van de Regionale Energiestrategie](#).

Betrek jongeren actief bij de RES

Wouter van der Galiën vertegenwoordigt Jong RES in de RES Groningen: "Als Jong RES vinden we het belangrijk dat studenten en jonge werkenden tussen de 18 en 35 jaar een stem hebben in de plannen van de RES Groningen. De afspraken die we nu in de RES maken voor 2030, en later voor de periode tot 2050, hebben impact op de toekomst van jongeren in onze provincie.

Als Jong RES laten we de stem van jongeren horen in de RES Groningen. Ook informeren we hen over de energietransitie en wat er in de RES besproken wordt. Dit doen we via social media, online bijeenkomsten en via een speciale WhatsAppgroep. In deze groep discussiëren jongeren met elkaar en informeren ze elkaar ook over wat er lokaal gebeurt.

We merken dat jongeren over het algemeen heel positief zijn over de energietransitie. Natuurlijk worden er ook kritische vragen gesteld over de RES, bijvoorbeeld door jonge agrariërs. De plannen hebben immers vaak impact op hun land. Daarom is het goed dat zij meedenken. Het onderwerp leeft bij Groningse jongeren. Ze zien kansen om als regio te profiteren van de energietransitie. Ze hebben gezien dat dit bij de gaswinning niet is gebeurd, en daarom willen ze nu graag actief meedenken en betrokken worden.

We willen dan ook dat jongerenparticipatie in de RES wordt vastgelegd. Je moet jongeren namelijk actief benaderen en betrekken bij de plannen die in hun lokale omgeving gemaakt en uitgevoerd worden. Dat vraagt om een andere wijze van participatie. De traditionele manier van een informatieavond met een kop koffie en cake werkt bij deze doelgroep niet. Als Jong RES denken we daarover graag mee met gemeenten. Wij hebben ervaring met jongerenparticipatie en weten wat wel en niet werkt. Ook kunnen we jongeren koppelen aan een gemeente, zodat ze actief betrokken zijn."

Agenda

Webinar inwoners provincie

Donderdagavond 25 maart, online

Waarom is er een RES en hoe werkt dat dan? Inwoners van de provincie Groningen krijgen in het webinar op 25 maart antwoorden op deze en andere vragen. **U kunt zich [hier](#) opgeven voor het webinar.**

Webinar volksvertegenwoordigers

Donderdag 8 april, online

Donderdag 8 april vindt een webinar speciaal voor volksvertegenwoordigers plaats. Hierin krijgt u uitleg over het proces en de inhoud van de RES 1.0. U ontvangt nog een uitnodiging met een link om deel te nemen. Er komt ook nog een tweede avond, naar een geschikte datum wordt momenteel gezocht.

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van de Regionale Energiestrategie (RES) Groningen. Vragen en opmerkingen over de nieuwsbrief kunt u sturen naar communicatie@resgroningen.nl. Wilt u meer weten over de RES Groningen? Kijk dan op www.resgroningen.nl of www.regionale-energiestrategie.nl.

In Groningen werken provincie, gemeenten, waterschappen, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven samen aan de Regionale Energiestrategie. Hierin kijken we hoe we duurzame energie kunnen opwekken op land om de CO2 uitstoot te verminderen. Maar ook hoe we in 2050 al onze huizen en gebouwen zonder aardgas kunnen verwarmen. Elke gemeente heeft daarin een eigen ambitie die ze samen met haar inwoners bespreekt. In RES Groningen komt deze ambitie samen.